

Νεκρολογία για Τζων Αλιβιζάτο

Ανάμεσα στους Έλληνες γιατρούς υπήρξαν σίγουρα πολλοί που ήταν άξιοι επιστήμονες, μερικοί που διακρίθηκαν για τη γενικότερη καλλιέργειά τους και άλλοι για την ανθρωπιά και την αφοσίωσή τους στον όρκο του Ιπποκράτη. Σπάνιοι ήταν αυτοί που τα συνδυάζαν όλα. Επιστημοσύνη, σοφία, καλλιέργεια και ήθος. Ένας από τους σπάνιους ήταν ο Τζων Αλιβιζάτος.

Με το να απαριθμήσει κανείς τα προσόντα του, αδικεί το σύνολο της παρουσίας του. Γιατί πέρα και πάνω από κάθε προσόν, είναι η ολική ποιότητα του ανθρώπου που τον κάνει τόσο σπάνιο. Η αρχοντιά ανάμεικτη με τη ζωηράδα του πνεύματος, η γνώση αγκαλιά με τη ζεστασιά των συναισθημάτων.

Ο Τζων Αλιβιζάτος κατάγεται από μία οικογένεια που έδωσε πάρα πολλά πράγματα στη χώρα μας. Οι Αλιβιζάτοι ήταν πάππου προς πάππο λόγιοι, γιατροί, καθηγητές. Έστησαν νοσοκομείο που στην εποχή του ήταν πρότυπο και το κληροδότησαν στο ελληνικό κράτος. Αλλά και οι μητρικοί του πρόγονοι, οι Χιλλ, είχαν έναν αιώνα παράδοσης στην εκπαίδευση.

Με τέτοιους προγόνους κάθε άλλος θα ένιωθε δύσκολα – το βάρος τους τσάκιζε κόκαλα. Ο Τζων γεννήθηκε από άριστους γονείς αλλά ως γνήσιος αριστοκράτης ήταν σεμνός και ταπεινός. Από τους παλιότερους πήρε την αρχοντιά, το ήθος και τη δίψα για μάθηση. Έκανε λαμπρές σπουδές στο εξωτερικό. Γύρισε πίσω και δεν επεξήτησε τίτλους και οφίκια. Τον ενδιέφερε μόνον η ουσία. Υπήρξε ένας από τους πρωτοπόρους στην Ελλάδα της Ενδοκρινολογίας αλλά και της Διαβητολογίας. Οργάνωσε το πρώτο ενδοκρινολογικό εργαστήριο ισοτόπων. Υπήρξε ένα από τα βασικά ιδρυτικά μέλη της Ενδοκρινολογικής και της Διαβητολογικής Εταιρείας.

Ακούραστος επί σαράντα χρόνια δίδασκε, καθοδηγούσε, οργάνωνε.

Ήταν ίσως ο πρώτος που προσπάθησε να ευαισθητοποιήσει τους νέους γιατρούς στην «ολιστική προσέγγιση» του ασθενούς, να μάθουν δηλαδή πώς να αντιμετωπίζουν τον άρρωστο ως σύνολο, λαμβάνοντας υπ' όψιν τόσο τη βιολογική όσο και την ψυχολογική παράμετρο σε κάθε νόσημα.

Ήταν ο πρώτος που αναγνώρισε τη σημασία της εκπαίδευσης και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των ασθενών με διαβήτη. Σε μια εποχή που η Ιατρική στην Ελλάδα – και όχι μόνο – είχε ως επίκεντρο τη νόσο, ο Αλιβιζάτος αναφερόταν, για πρώτη φορά, στην ασθενοκεντρική προσέγγιση, βάζοντας τον ασθενή στο κέντρο της θεραπευτικής προσέγγισης.

Η διεθνής αναγνώριση εκφράστηκε έμπρακτα όταν εξελέγη πρόεδρος του Diabetes Education Study Group, ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Διαβητολογικής Εταιρείας.

Το τι του οφείλει η ιατρική στη χώρα μας δεν χωράει σε μερικές σελίδες. Πάνω από όλα όμως του χρωστάει τη χαμένη της τιμή. Τώρα που βάλλεται από παντού το ιατρικό ήθος, άνθρωποι σαν και αυτόν προβάλλουν σαν φάροι εντιμότητας και ακεραιότητας και φωτίζουν ένα τοπίο με πολλές σκοτεινές γωνιές. Μπορεί το κεφαλλονίτικο ταμπεραμέντο του να τον ώθησε μερικές φορές στην οργή, αλλά ήταν πάντα δίκαιη. Και ποτέ δεν βρέθηκε κάποιος που να αμφιβάλει για την ευσυνειδησία και τη χρησιμότητα αυτού του γιατρού.

Δυσκολεύομαι να πω τι μου πρόσφερε εμένα. Αν σταδιοδρόμησα και αν πέτυχα κάτι, το οφείλω στην εμπιστοσύνη που μου έδειξε, όταν πρωτόπειρη και αρχάρια με προωθούσε σε διεθνή συνέδρια και σε κλειστά σεμινάρια. Όλοι οι επιτυχημένοι γιατροί κρατάνε για τον εαυτό τους τις τιμητικές προσκλήσεις – ο Τζων τις μοίραζε στους νεότερους για να τους ανοίξει τον δρόμο. Με απόλυτη ανιδιοτέλεια έδινε στους συνεργάτες του την προβολή που είχε προετοιμαστεί για τον ίδιο.

Δεν έγινε καθηγητής ούτε ακαδημαϊκός. Προ-

σέφερε όμως περισσότερα παραμένοντας απλός στρατιώτης στον αιώνιο πόλεμο με την αρρώστια και την ανημπόρια.

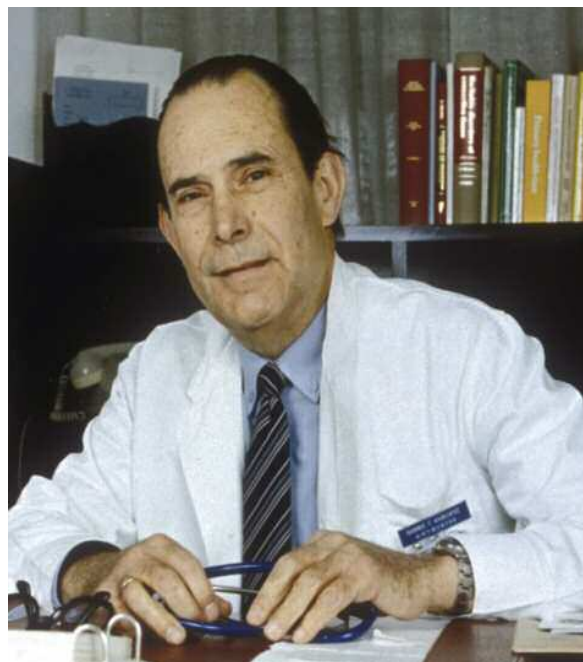
Τα χρόνια που ήταν στην «Πολυκλινική» δρούσε επάνω μας σαν καταλύτης. Μας κινητοποιούσε, μας ενέπνεε, μας ερέθιζε να ψάχνουμε, να μελετάμε και να δοκιμάζουμε. Ήταν η ζωντανή απόδειξη του πώς ένας άνθρωπος μπορεί να απογειώσει μία ολόκληρη ομάδα. Ήταν ταυτόχρονα ο αυστηρός πατέρας, ο δίκαιος διευθυντής αλλά και ο θερμός φίλος. Χωρίς να δημιουργεί τεχνητές αποστάσεις, χωρίς να ασκεί εμφανή εξουσία ήξερε να εμπνέει τον σεβασμό αλλά και τη φιλία. Και είχε πάντα το θάρρος να αποδέχεται τα λάθη του.

Όσο ζούσε δεν ακούστηκε λόγος κακός γι' αυτόν. Σε μια κοινωνία όπου ο φθόνος κυριαρχεί, το όνομά του συνοδευόταν από σέβας. Έφυγε από τη ζωή περιτριγυρισμένος από την αγάπη και την εκτίμηση όλων όσοι τον είχαν συναντήσει. Ακόμα και απλοί ασθενείς του ήρθαν στην κηδεία του να τον αποχαιρετίσουν. Και μιλούσαν με ευγνωμοσύνη γι' αυτόν που όχι μόνο τους θεράπευσε αλλά τους στήριξε και τους φρόντισε.

Θα τον θυμούνται πολλοί και με αγάπη.

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ

Τζων Αλιβιζάτος

Στο άκρο αριστερό της φωτογραφίας ο Τζων Αλιβιζάτος μαζί με συναδέλφους του.